

Placówka "Estezet"
L.dz. 96/45
New York, dn. 31.I.45
Raport organizacyjny za IV,
kwartał 1944.

96

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N. W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

Przedstawiam w załączeniu "Raport organizacyjny" za
IV, kwartał 1944 r.

1 zał.

Kierownik Placówki

Maracz
MARACZ

Placówka "Estezet"
L.dz. 96/45
New York, dn. 31.I.45

RAPORT ORGANIZACYJNY

za IV kwartał 1944 r.

I. Schemat organizacyjny

1. Referat Wywiadowczy

Referat prowadzi kpt. SCHMIDT Henryk ps. "Hudson".
Do pomocy "Siwek" do prowadzenia kartoteki.

2. Referat Ogólny

Referat prowadzi u.c. ŚLAWIK Stanisław - kasa placówki i szyfry.
Maszynistka-tłumaczka u.c. MUSIAŁOWNA Wanda - prowadzi pozatem
dziennik podawczy i wysyłkę poczty.

Maszynistka u.c. ZIELINSKA Joanna - została na własną prośbę z
powodu wyjazdu z New Yorku zwolniona z dniem 31 grudnia 1944 r.

W miejsce p. ZIELINSKIEJ przyjąłem p. ABLAMOWICZ Hannę jako
maszynistkę stałą z dniem 1.I.1945 r. P. ABLAMOWICZ zaszeregowałem
do VII kat. urz. cyw.

W załączeniu /zał. 1/ przedstawiam kartę ewidencyjną, życiorys
oraz dwie fotografie p. ABLAMOWICZ Hanny.

3. Placówki

Placówka "Salvador" - Buenos Aires

Kierownik Placówki por. ORŁOWSKI Karol - ps. "Piotr".

Urz. cyw. STEMPOWSKI Jeremi Czesław - ps. "Junosza",
prowadzi kancelarię /maszyna i tłumaczenia/.

Kierownik Placówki w okresie sprawozdawczym odbył dwukrotnie
podróż do Montevideo. Od chwili uzyskania pokrywki urzędnika
Poselstwa R.P. posiada większą swobodę ruchów również na terenie
Buenos Aires.

Placówka "Sabanilla" - Rio de Janeiro

Kierownik Placówki por. mar. PAWŁOWICZ Bohdan - ps. "Pedro".

Urz. cyw. SCHULZ Jan - ps. "Jankowski" pełni funkcję ofic.
wyw., prowadzi kasę i utrzymuje kontakt z Anglikami.

Urz. cyw. GORECKI Piotr Paweł - ps. "Begar", prowadzi kance-
larię i pisze na maszynie.

Podplacówka "Salta" - Rio de Janeiro

Kierownik Podplacówki WRZOS Konrad - ps. "Spryciarz"
/ag. 1315/

Placówka Meksyk

Kierownik Placówki mjr. rez. ŻORAWSKI ZDZISŁAW. Nie otrzymałem dotychczas danych ewidencyjnych oraz fotografii mjr. rez. ŻORAWSKIEGO, które Centrala poleciła przedstawić rozkazem l.dz. 335/Est. 44 pkt. 3.-

II. Sieć informatorówPlacówka "Estezet"

Ag. 5016 ps. "Feliks" - w Detroit - informator ideowy. W okresie sprawozdawczym był nieczynny.

Informator "M²" z powodu otrzymania stałego zajęcia przestał współpracować z Placówką. Proszę o skreślenie go z ewidencji Centrali.

Placówka "Salvador"

Kierownik Placówki korzysta nadal z usług referenta prasowego Poselstwa R.P. w Buenos Aires - p. MECHELOWICZA Bronisława, który otrzymuje za studiowanie prasy argentyńskiej dla Placówki sto pes. arg. /25 dol./ miesięcznie.

Pozatem korzysta kier. plac. nadal z usług p. IPOHORSKIEGO LENKIEWICZA Witolda - ps. "Soboliński" - redaktora "Codziennego Kuriera Polskiego" w Buenos Aires - który opracowuje raporty prasowe ukraińskie i informacje o działalności Ukraińców na terenie Argentyny. Soboliński otrzymuje 400 pes. arg. /100 dol./ miesięcznie tytułem wynagrodzenia.

Ag. 120 - ps. "Brunon" - dostarczał w okresie sprawozdawczym informacji z obserwacji politycznych.

Sprawa jego przeniesienia do Chile, o której meldowałem za l.dz. 1283/44 nie została jeszcze rozstrzygnięta przez Min. Inf. i Dok.

Ag. 5157 - ps. "Legun" - ulega coraz bardziej apatii połudn. amerykańskiej, tak że współpraca jego ogranicza się obecnie wyłącznie do roli skrzynki pocztowej.

Ag. 5160 - ps. "Łodzianin" - jest od 5 miesięcy nieczynny. Wobec trudności nawiązania kontaktu z ag. w Paragwaju i jałowości terenu zwalniam ag. 5160 z sieci agentów. Proszę o skreślenie wymienionego z ewidencji Centrali.

Ag. 5161 - ps. "Carrasco" - jest pomocnym w obserwacji środowiska słowiańsko komunistycznego w Montevideo. Wykazuje jeszcze pewne braki w tej pracy ze względu na trudności w orientowaniu się w tym środowisku. Niemniej zna już kilku przywódców lokalnych i ma możliwość poznania działaczy z terenu Buenos Aires. "Carrasco" wykazuje dobrą wolę, potrzebuje jednak nadzoru i dopingowania.

Agent Norkus Konstanty - informator ag. 120 - dostarczał informacje dot. komunistów pochodzenia litewskiego.

Placówka "Sabanilla"

Ag. 5185 - ps. "Makowski" - dostarczał informacji z dziedziny KW, czarnej giełdy i kół żydowskich.

Ag. 5186 - ps. "Berger" - dostarcza wiadomości o gościach hotelowych. Ceniony przez plac. wyw. angielskiego.

Ag. 5187 - ps. "Pas" - dostarczał wiadomości o gościach hotelowych. Ceniony przez plac. wyw. angielskiego.

Ag. 5188 - ps. "Bolesław II" - dostarcza dużo cennych informacji z terenu wojska, specjalnie Ministerstwa Lotnictwa w Brazylii, przekazywanych plac. wyw. angielskiego i ameryk. w Rio de Janeiro.

Ag. 5301 - ps. "Szlem" - w okresie sprawozdawczym stał się tak mało użytecznym, że zwolniłem go z dniem 31.XII.44. Proszę o skreślenie ag. 5301 z ewidencji Centrali.

Ag. 5305 - ps. "Mollier" - dostarczył szereg wiadomości KW. i ogólnie politycznych.

Ag. 5306 - ps. "Teresa" - dostarczyła kilka informacji KW. z cenzurowanej korespondencji.

Ag. 5307 - ps. "Syk" - dostarczył wiadomości natury politycznej.

Ag. 5308 - ps. "Klon" - dostarczał informacji KW. oraz politycznych.

Ag. 5309 - ps. "Zagłoba" - dostarczał szeregu informacji KW. z terenu Sao Paulo.

Podplacówka "Salta"

Ag. 1315 - ps. "Spryciarz" - kierownik podplacówki dostarcza meldunki KW. i z obserwacji politycznej.

III. Opanowanie terenu.

a. Ameryka Północna

Przez osobiste kontakty towarzysko-informacyjne zdobywam materiały dotyczące zagadnień U.S.A. od wewnątrz.

Placówka "Meksyk" pracuje dobrze, posiadając dobre źródła informacyjne w Meksyku oraz w republikach Ameryki Środkowej.

b. Ameryka Południowa

Obie Placówki Ameryki Południowej pracują z wynikami zadawalającymi. W okresie sprawozdawczym poza meldunkami sytuacyjnymi i prasowymi przedstawiły raporty narodowościowe, meldunki KW. oraz meldunki z obserwacji poczynań komunistyczno-sowieckich w Ameryce Południowej.

Kier. Plac. "Salvador" wyjeżdżał dwukrotnie do Montevideo /Urugway/ celem lepszego wykorzystania swoich informatorów oraz odpowiedniego nastawienia ich na obserwację agentów sowieckich.

Kier. Plac. "Sabanilla" poprawił w okresie sprawozdawczym swoje wyniki pracy przedstawiając lepsze i bardziej treściwe meldunki.

Podplacówka "Salta" dostarcza informacji z obserwacji politycznych z Brazylii.

IV. Współpraca z Amerykanami

Placówka "Estezet" współpracuje w dalszym ciągu na terenie New Yorku z biurem Foreign Economic Administration, któremu dostarcza materiały wywiadowcze z przemysłu wojennego Niemiec w miarę otrzymywania ich z Biura Z-cy Szefa Sztabu N. W. w Washingtonie. W okresie sprawozdawczym przekazano do biura F.E.A. 237 raportów wyw.

Pozatym Placówka "Estezet" podtrzymuje kontakt z biurem F.B.I. w New Yorku dostarczając drobne informacje natury KW.

Z nowojorskim biurem Office of Strategic Services utrzymywany jest kontakt w związku z otrzymywaną przez to biuro pocztą z Centrali. Do biura Office of Strategic Services dostarczam sporadycznie materiały interesujące ich z terenu Ameryki Południowej.

Placówka "Salvador" utrzymuje na terenie Buenos Aires kontakt z placówką wojsk. i morską wywiadu amerykańskiego, z którą wymienia informacje typu KW.

Placówka "Sabanilla" utrzymuje nadal na terenie Rio de Janeiro, Kurytyby i Sao Paulo kontakt z placówkami F.B.I. amerykańskiego, z którymi wymienia informacje typu KW. - Placówki F.B.I. w Kurytybie i Sao Paulo pomocne są Kier. Plac. "Sabanilla" w przekazywaniu materiałów od jego rezydentów.

V. Współpraca z Anglikami

Współpraca nadal jest podtrzymywana przez dostarczanie i wymianę wiadomości o skupiskach obcojęzycznych /poza polskim/ oraz informacjami natury ogólnej i KW., tak przez Placówkę "Estezet" w New Yorku jak przez obie Placówki w Ameryce Południowej. Pozatym Anglicy są pomocni w przekazywaniu poczty służb. do Centrali oraz do Placówek w Meksyku, Brazylii i Argentynie.

VI. Wnioski

Melduję, że z powodu braku miejsca w szafach żelaznych przechowuję archiwum b. Ekspozytury "Estezet" w szafach drewnianych - nieodpowiednio zabezpieczonych. Wobec tego, że akta Ekspozytury "Estezet" są z 1941-1943 r. i obecnie przedstawiają tylko archiwalną wartość proszę o wydanie zarządzenia - czy akta b. Eksp. "Estezet" mogą spalić protokolarnie czy też mam je odesłać do archiwum Sztabu N. W.

zał. 3

Kierownik Placówki

Murawcy
Maracz